

4 x 900 138

N Á R O D N Í N O V I N Y

KvĚTEN 1975

Vše na vlastním neklidem český národ. Rozšiřují se pouze mezi známými a do-
vi vyhodnotit lidmi. Každé opomenutí opatrnosti může být tvrdě potrestáno.

MUSKOVY PRAŽSKÉ POLICEJNÍ JAKO 1975

Pravděpodobně a československý tisk dezentovali v úterý 11. května
správa, že v Československu došlo k zastavení některých aspektů politiky
z roku 1968. Doprovodily to pohotovost komentářem o neserioznosti a lživosti
základních sdělovacích prostředků, které takové správy zveřejnily. Oponovaly
však už dost pravdivou a věcnou informaci o tom, co se vlastně v posledních
týdnech v Praze i v jiných československých městech dělo a děje. Když totiž
takovou informaci podaly, bylo by hned jasné, že ačkoliv nebyl zatím oprave-
du nikdo zatčen, rozpoutala se tu přede jen vlna policejních opatření proti
kritikám Huskova režimu.

Všechno začalo tím, když na slavnostním zasedání Národní fronty pronasal
Quatry Huskovi nečekané projevy, jehož obsahem byly dopodrobna nečekané složené
útoky proti Alexandru Dubčekovi a proti lidem, kteří dodnes stojí za poli-
tikou roku 1968. Až do tohoto dne jen málokdo v Československu věděl, že
A. Dubček hapsal již loni na pozici dopis nejvyššího státního orgánu, v němž
kritizuje politiku Huskova vedení v posledních letech. Teprve Huskovy pro-
jevy, přenášený televizí i rozhlasem a po úpravách pak uveřejněný druhý den
ve všech novinách sdělil tento fakt celému národu. Z Huskova projevu se
sice jako omykle nicdo nedověděl, co vlastně je obsahem Dubčekova dopisu,
avšak přesto se Huskovi zdálo vhodit o obsah Dubčekova dopisu něco říci
a všeobecný děm i takových lidí, kteří už po letu politické oddělosti vš-
bec káseknají. Připadl k tomu blavně způsob, jakým Huskovi své vystoupení po-
dal. První politik normalizovaného Československa se tu předvedl národu jako
člověk zcela neochopný krotit své emoce, svůj vztek, zlobu a osobní nemi-
vist. Kvůli tomu lidé tím byla podněcána na nejvyšší míru každý chtěl vě-
dět, co tak uvedlo z úst generálního představitele režimu. Byl to vlastně
po dlouhých letech první Huskovy projev, který vyvolal celonárodní zájem
ne ovšem o Huska, nýbrž o Dubčekovi kritiku dnešního režimu.

Pozornost upoutalo také to, jak Huskovi zcela bez obalu v tomto projevu vy-
hrabal politiku lidí v Česku a dokonce porovnávání. Je-li to dopodrobna v Čes-
koslovensku blavilo o politických procesech a o popravách, které se nich už
sledovány, jako o nácor, se vniklo na základě falešných obvinění svolen-
dy, spionáže a podoba ch činů a jakousi nes člou oslavou, že na počátku
tato obvinění považovala za oprávněná, pak Huskovi promluvil o těchto věcech
poprvé docela jinak. Zcela nedvojnásobně ukázal politické procesy /včetně
poprav/ jako nástroj diktátorské politiky, jako něco, co máce znovu být, ho-
ceti-li si jeho oparaci příliš dovolovat a budou-li přilís lošt na ústavě a
jiných československých zákonech, jak formálně zaručení nejm občanům všem
demokratickou práva, včetně možnosti mít své vlastní přesvědčení. Huskova
uvážka je prostě a jednoduše já jsem prostě zatím nechtěl sahat k takovým pro-
středkům, ale jestliže budou cítit - budou z procesy i popravy.

Snad jedině to, že celý projev byl pronášen ve stavu jakéhosi afektu, při-
str tu subvokální, máce vyvětlit, že takto může mluvit státník ve státní
kyrone roku 1975. Politické procesy a popravy se tu hoozí už nikoliv za
održnou valozradu, za spojení se světovým imperialismem a za podobné věci,
nýbrž prostě za to, že dřívější vůdci představitelé vládnoucí komunistické
strany plní kritické dopis nejvyššího státního orgánu/což vyloučně zaručuje
i platná československá ústava/, že neměnili své dřívější politické nácor-
ry a postoje a neuznali za jedině správný Huskovy režim.

O Huskovy, je všeobecně známo, že jeho politické vyhlášení stálo v mnoha
aspechch na rovní let padavých. Přesto však překvapil každého českoslovens-
kého občana tím, že předvedl i vyhlášení fondálního pána hovelníků: ten Dub-
ček se si nedělí, vezměte si přímě ho, pane lalno, já vás ho bezvážně dr-
ruji. Snad máce jen z psychické porucha máce vysvětlit, že něco takového
je možné v projevu nejvyššího politického představitele režim, v němž nevol-
nictví bylo zrušeno již před dvěma stáletími.

Je pochopitelné, že po tomto Huskovy projevu se dopis i v zahraničí čeka-
lo, že se bude mít díl. Nasledovalo několik projevů, v nichž se odmlouvali

z roku 1968 - jmenovitě hlavně A. Dubček a tajemník ÚV KSČ v roce 1968 Mlynář. Šlo o kampaň, v níž si měl každý člen stranického vedení nějak ně směřit ruce. Někteří, jako Vasil Bilak, tak učinili s vervou a důkladně. Předseda vlády Štrougal se uchýlil k sociologické terminologii o psech, kteří y doštěkávají za karavanou, úspěšně pochoduující k cíli. Zřejmě už zapoměl, že ani mnohá silnější výrazy o "krvavých psech" nezabýly svého časa nic na tom, že jugoslávští komunisté dokázali, že je reálně možný i jiný model socialismu, než někdejší stalinistický. S méněi vervou a méně výrazně si směřili i další soudobí političtí pohlavíři - Hoffmann, Kapok, Lenárt aj. Hejného si směřil při projevu v Ostravě Alois Indra. Nezbytnou "jednotu vedení a lidu" měla pak irolit sat několikade mí trapná kampaň v novinách, v níž se několik jednotlivců propoj- čilo k tomu, aby označovali za zrádce, žádali potrestání a vyeidlení těch, kdo se odvážili kritizovat soudobý Husákov režim. Bylo přisádné, že "to" rohoř- čení vlastenci" se cítili dotčení "pmluvami", "pokusy, narušit buzoatelstské úspěchy" a jinými hříchy, sčkoliv neznali ani řádku z Dubčekova dopisu a nemě- li ani v ruce text Sarkovského parafí. V tom dokonce předčily rohořčené utx stejné rezoluce z dob velkých procesů padesátých let, kdy aspoň byla uvoře- něna - byť vykonstruovaná - obžaloba obětí.

Vše tedy nasvědčovalo tomu, že tu je zámer vytvořit atmosféru, v níž se bu- de požadovat, aby se "zrádci" a "pravičáky" z roku 1968 tak nálení ztotožilo. Pak náhle kampaň ustala. Snad si ovi její iniciátoři uvědomili, že tak vlastně oslavy 30. výročí osvobození Československa naplňují z jejich vlastního hle- díiska nežádoucí obsahem polemikou o roce 1968 a o Dubčekovi. Povrchnímu pozr- ovažili se tedy může zdát, že věc je - aspoň na čas - v Prane sama vyřízena. Skutečnost však je práce jen jiná.

Ve dnech, kdy se v novinách hrálo proti "zrádcům", nezabýlela ani politio- ká policie. Už 22. dubna zahájila státní bezpečnost trestní stihání pro pod- vracení republiky / podle § par. 98 trestního zákona/. Nikdo sice nebyl zatím jmenovitě obviněn, že tento trestný čin spáchal, ale samo "podvracení" je ofi- ciálně uznáno za fakt a policejními prostředky se pátrá, kdo všechno se ho vlastně dopustil. Hned druhý den po zahájení tohoto zatím anonymního trestního stihání provedla na podkladě trestního řádu státní bezpečnost celou řadu do- movních prohlídek; v dalších dnech pak následovalo ještě několik prohlídek dal- ších. Bez nároku na úplnost seznamu lze k 1.5. uvést přes dvacet případů do- movních prohlídek v Praze, Brně a některých jiných místech. Takové prohlídky byly provedeny u členů stranického vedení z roku 1968 Z. Mlynáře, B. Šimona, a J. Spačka, u členu str níckého vedení z doby před rokem 1968 M. Vaculíka, a řady pracovníků různých ústředních i krajských složek tehdejšího stranického aparátu - J. Duby, R. Horáka, J. Gajdoše, L. Lise, J. Litery, u řady vědač- kých pracovníků, vyhozených dnes z práce - u historika E. Hájka, J. Hodice, J. Krana, V. Mencla a V. Prečana, U ekonoma V. Šilhana, u filozofa K. Kořalka, dále u spisovatele Ludvíka Vaculíka a I. Klíny. Domovní prohlídka byla provedena také u MUDr. J. Zelenkové, která léčila J. Sarkovského, u nekomunisty P. Uhla, ledvino propuštěného z vězení a u řady dalších lidí. Četní občané - od novín- Ńů až po politiky roku 1968 - byli zvaní nebo odvedeni k výsledkům nebo aspoň k pohovorkám a nezakryvanými vyhrázkami o tom, že Stb má přesnou dokumentaci o jejich stycích, že jim může s pásku pustit, o čem se bavili a na fotografi- ích ukázat, a kyn se scházejí. Někteří dokonce nutili k urychlenému vystěhovi- ní z Československa.

Při domovních prohlídkách se všude hledaly a zabavovaly písemnosti. Lze s toho tedy usuzovat, že Husákov režim je podvracen slovy. Aby tomu zabránila, snaží se tajná politio- ká policie zabavit aspoň ta slova, která už byla napsá- na na papíře. Vadí i slova napsaná obo vytištěná velmi dávno. Tak byly zaba- vovány texty různých stranických dokumentů z roku 1968 a někdy i z let dřívěj- ších, zabaven byl i některý dopis tehdy utlačovaného G. Husáka Antonínu He- votnému a pod. Zbavuje se řada tiskovin, vydávaných v zahraničí a obsahem nepohodlných Husákovu režimu. Samozřejmě zabavuje všechno, co souvisí s čin- ností různých skupin československého politického exilu. Zabavony byly rovněž některé nové rukopisy podepsaných československých autorů. Z. Mlynářovi byl zabaven rukopis /přes 250 stran/ politologické práce teoretických i prakticko- politických problémech reformy politického systému v Československu v ro ce 1961/autor zaslal ještě před domovní prohlídkou tento rukopis ÚV KSČ i někte- rým vydavatelstvím a také redakci mezinárodního komunistického časopisu "Otá- ky míru a socialismu" a nabídkou jeho publikace v zájmu objektivní analýzy

ního i současného politického vývoje v ČSSR; K. Kořítkovi byl zabaven roz-
 šíř. rukopis / přes 1.000 stran/ jeho nové, čistě filosofické odborné práce;
 Vaculíkovi byl zabaven rukopis jeho nového románu "Kopyto".

Není jasné, zda těmito policejními zásahy bylo podvrácení Husákova režimu
 zadrženo. Spíše se zdá, že nikoliv, neboť po prohlášení začala tajná policie
 sledovat mnohem intenzivněji než dříve každý krok těch, kdo jsou pravděpodob-
 ně podezřelí z podvracení režimu. Příslušníci tajné policie postávají před
 byty těchto podezřelých, hlídají jejich pracoviště, sledují je pěšky i motoriz-
 ovaně/spravidla tři auta Stb na jednoho podezřelého/. Doktor J. Zelenkovi,
 bývalá členka ÚV KSČ, která je z politických důvodů již dávno odsunuta z Prahy
 do nemocnice ve Vlašíně, je sledována dvěma muži v automobilu dokonce i při
 jízdách samotným vozem havarijním úrazům. Telefony těchto lidí se častěji-
 mě odposlouchávají už po léta; nyní se dostal odposlech jejich bytů a na
 počtu si Stb vyhradila přehled o jejich určité korespondenci.

Trestní stíhání je tedy zatím anonymní, ale trvá a rozvíjí se. Tajná poli-
 tická policie dostala zelenou. Její akce jsou formálně v souladu se zákonem,
 neboť probíhá trestní stíhání. Není pochyb o tom, že tato policie má zjistit,
 aby anonymní pachatelé podvracení Husákova režimu dostali jména. Okruh
 osob, o nichž policie uvažuje, je sřejmě dán okruhem těch, u nichž se provádě-
 ly domovní prohlídky a které nyní policie kostěně sleduje. Sám Dubček nebyl
 zatím do tohoto okruhu zahrnut pokud jde o domovní prohlídku. Je však bedlivě
 sledován nejenom tajnou policií; přístupy k jeho vile v Bratislavě jsou hlídány
 a uniformovanou policií; občas dokonce se slušebními psy.

Není tedy žádný div, vaníkové-li v této atmosféře policejních opatření do-
 hod, že ten či onen policejně sledovaný člověk byl snad již zatčen. Vždyť
 někteří z těch, kterým přepravní oddíl prohledal byt i sklep a chatu, byli
 zanedlouho odvezeni k "výslechu", z něhož se nevrátili po několik dnů a na
 dotazy nedali nikdo přibuzným uspokojivou odpověď. Dr. Jaroš, bývalý parlament-
 ní tajemník, nesl být z takového výslechu odvezen přímo do nemocnice. Kores-
 pondenti zahraničních listů a tiskových kanceláří si prakticky nemohou ověřit
 přesně situaci a pravdivost informací, které v naší republice kolují. Minis-
 terstvo vnitra se k podobným zprávám v dnešním Československu zřejmě nevy-
 jadruje. Kdyby cizí korespondent chtěl ověřit zprávu například návštěvou a
 člověka, který je policejně sledován, vystavuje ho nebezpečí "uvědomění" ze
 styku s "imperialistickými kruhy" a sebe případně i nebezpečí vyhoštění. Proto
 se i neověřené zprávy snadno dostanou do světa.

A tak, ačkoliv zprávy o zatčení konkrétních lidí v posledních dnech v Pra-
 ze neodpovídají pravdě, přece jen odrážejí skutečnou atmosféru těchto dnů v
 Československu. Policejní zásahy proti kritikám Husákova režimu se nejenom při-
 pravuje, ale už reálně probíhá. Kam až bude noci režim jít v represích proti
 představitelům demokratické reformy z roku 1968 a to ovšem závisí na řadě
 okolností.

Policejní akce Husákova režimu jen potvrzují pravdivost kritiky, formulova-
 né Dubčkem i dalšími představiteli politiky z roku 1968. Husákův režim reaguje
 způsobem, který je typický pro vnitřně slabé diktatury: slovním prohlášením,
 zastrašováním a policejními represemi. Bojí se jakéhokoliv i jen náznakem sa-
 morodné polemiky se svými kritiky. Utajit, co vlastně říkají, a zároveň za-
 strasit každého, kdo by se o to snažil, to je jediná reakce, které je režim
 schopen. Avšak pokud jde o to, co z Husákových hrozeb lze opravou uskutečnit,
 musí režim počítat s různými omezujícími faktory.

Vnitropoliticky je sřejmě, že tvrdé represe jen posílí trvalý prestiž
 představitelů politiky z roku 1968. Sám fakt, že Dubček vyvolal nějakou kriti-
 ku Husákova režimu, budí u obyvatelstva co nejširší sympatie. V zájmu Husáko-
 va režimu tedy je spíše význam této kritiky bagatelizovat než zvyšovat.

Husákův režim si velmi zakládá na tom, že je v poslední době už i v zahrani-
 čí uznáván alespoň jako "status quo" pro Československo. Tváří se jako režim
 ochotný k pozitivě a upřímné spolupráci s demokratickými silami v Evropě i ve
 světě. Souhlasí zájmy sovětské politiky v Evropě i ve světě a stejně tak so-
 větské zájmy v mezinárodním komunistickém hnutí rovněž podléhá nepotřebují
 aby se světa nuzovalo, jaký to vlastně režim byl v Československu vypře-
 tován po vojenské intervenci v srpnu 1968. Politické procesy, u nichž by byli
 trestně stíháni někteří představitelé politiky z roku 1968 za to, že stále je
 ještě projevují kritické názory jak na ~~zprávy~~ srpen 1968, tak na vnitropoli-
 tický kurs Husákova diktátorského režimu, by nebyly v souladu.

se tedy působí a bude působit proti tomu, aby Husák mohl v plném rozsahu
utečat svoji hrozbě, kteroutak neomaleně a ve zlosti promlouval ve svém
obnověm projevu proti Dubčekovi.

Je však docela reálné, že bude uskutečňovat represie v něm křivě podobě.
Netroufne si na Dubčka, ale troufne si na své kritiky nóné veřejných jmen.
Housák jeden veliký politický monstrproces, ale více méně poznají udělá ně-
kolik soudích, stejně jako to udělal roku 1972. A přitom se bude stále zaklínat
fráze o upřímné ochotě ke spolupráci se všemi demokraty. Mělo by to nic
divného, neboť ve stejné době, kdy Karlova univerzita udělovala generálnímu
tajemníku OSN K. Waldheimovi čestný titul doktora právnických věd, vyřizovaly se
z Československých knihoven podle tajných oběžníků nico jiné i výtisky Dekla-
race lidských práv, schválené OSN již v roce 1948. Proč by tedy takový režim
nemohl nabízet jednu svou rukou k "upřímné spolupráci" všem demokratům na které
se nevztahuje jeho moc, a přitom druhou rukou skrýt všechny demokraty, /včet-
ně komunistů, usilujících o demokratické reformy/, kteří podléhají jeho po-
liti a soudům?

Aby k tomu došlo, měl by všechny demokratické svět velké důkladně kouřit
na prsty Husákovu režim v Československu. K tomu jsou neformálně povolány
přívě takřka všechny strany ředky. Ty by se neměly v žádném zemi dát od svého pos-
tupní ohradit tím, že máte bojít i k chybným děláním informacím, které pak
bambasticky dorazuje pražský rozhlas a tisk.

KAMPAŇ S OBČANSKÝM VÝNESEKEM

Protože po každém Husákově projevu musí oba národy povinně nasypout nad tím,
jak spr. vůč, rozhodně, přesně, výstižně, zásadně, skvěle, otvřeně, jasně,
jedním úkazem... atd. organizovala ČSK i po jeho sludovitém vystoupení na
dubčovan zasedání NF souhlasné obilay pracujících. Dubčekovi dopis samozřejmě
všechni odsoudili, ale hned se po něm začali shánět a jeho exempláře došly
zřejmě rekordní v sazizdatové publikaci. Proto byla kampaň v několika dnech
zcela odtroubena. Na ředitelství Státních lesů v Bratislavě svolali ovšem
ihned veřejnou stranickou schůzi s tím, že člověk, který byl tak vážně obvi-
něn soudními ústředí, nemůže pracovat v tak významném orgánu a stranický v/bo
šel jako odstraňování. Dubček, který se schůze účastnil, navrhl, že pře to se
ovj dopis předsednictvu Federálního shromáždění, aby uchaze mohla pseudit, a
zda skutečně povolová naše zřízení a aby účastníci mohli zvládnit, zda sedopu-
stil něčoho odvoláníhodného. Návrh předsednictvo uch ze dopisova vyděsil. Ode-
bra i Dubčekova slova, řekl, že ve shromáždění není ještě nikdo, kdo by po-
chyboval o výsledcích soudního Husáka a návrh na řádně dopis sepsali s tím,
že je to potřeba, jak rozvr. tím morálně politickou jed otu lidu. Druhý den ře-
ditelství Státních lesů přelouilo Dubčeku z místa zásobovské náhradních dílů
/ada úspěšně působit, proto a ve všech závodech nu vycházeli většic/ na za-
láníování, Československo bude tedy v čit za rozvoj zelených ploch i býva-
lému prvákovi tajemníkovi ÚV KSČ. Pozdravová listky a dopisy, které Dubček
do Bratislavě po Husákově projevu dostává, pošta musí odevzdat na 3tb a
adresátovi je až na výjimky, které určí, odří odří soudruzi, včas nedoručují.